

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri Asatọ

Ngwụcha na Mmalite nke Ọhụụ Dị Iche Iche: Ọhụụ Ikpeazụ Mepee Emeghe nke Ellen White n'afọ 1884 na Mkpa Ọ Dị

Jeff Pippenger
2024-02-13

N'afọ 1884, Ellen White nwetara ọhụụ ikpeazụ ya nke e nyere n'ihu ọha. E nyere ya na Portland, Oregon. Ọhụụ mbụ ya nke e nyere n'ihu ọha ka e nyere ya n'afọ 1844, na Portland, Maine. Jisọs na-eji mmalite nke ihe egosi njedebe nke ihe mgbe niile.

“Ọ dighị anya mgbe ngafe nke oge ahụ gasiri, n'afọ 1844, ka e nyere m ọhụụ mbụ m. Anọ m na-eleta Oriaku Haines na Portland, otu nwanne nwanị m hụrụ n'anya n'ime Kraịst, onye obi ya jikọtara na nke m; anyị ise, ha niile bụ ụmụnwaaanyi, nọ n'ala n'udo n'ihu ebe ichuàjà ezinụlọ. Ka anyị na-ekpe ekpere, ike Chineke bjakwutere m dika m ahutubeghi ya mbu.”

“Ọ dị m ka ihè gbara m gburugburu, nakwa na a na-ebuli m elu, elu karịa, puo n'ụwa. Echeghariri m ile ndi Advent n'ime ụwa anya, ma enweghi m ike ihu ha, mgbe olu kwuru m, si, 'Lee ozo, lekwa nta n'elu karịa.' N'ebe a, eweliri m anya m elu, ma hu uto kwu o to ma di warara, nke e buliri elu n'elu ụwa. N'uzo a ka ndi Advent na-eje ije gaa n'obodo ahụ nke di n'isi ngwucha uto ahụ. E debere ha ihè na-enwu enwu n'azu ha na mmalite uto ahụ, nke mmuo ozi gwara m na o bu 'mkpu etiti abali.' [LEE MATIU 25:6.] Ihè a na-amu n'ogologo uto ahụ nile, ma na-enye ihè n'ukwu ha, ka ha wee ghara isu ngongo.”

“Ọ buru na ha nọgide na-elekwasị anya ha n'ebe Jisọs nọ, onye di kpomkwem n'ihu ha, na-eduga ha gaa n'obodo ahụ, ha nọ na nchebe. Ma n'oge na-adighi anya uto bidoro ikegwu, wee si na obodo ahụ ka di anya nke ukwu, nakwa na ha turu anya na ha gaara abanyewo n'ime ya tupu ahụ. Mgbe ahụ Jisọs ga-agba ha ume site n'ikpolite ogwe aka nri Ya nke ebube, ma site n'ogwe aka Ya ka ihè si aputa nke na-efeghari n'elu igwe ndi advent, ha wee tie mkpu, 'Alleluia!' Ndi ozo ji obi ikpa oso gonahu ihè ahụ di n'azu ha, ma kwuo na o bughị Chineke duru ha puta ruo ebe di otu a. Ihè ahụ di n'azu ha gbanyuru, hapukwa ukwu ha n'oke ochichiri zuru ezu, ha wee suo ngongo, tufuo ihu ama ahụ na Jisọs, ma dapu n'uzo ahụ rida n'ime ụwa ochichiri na nke ajo omume di n'okpuru.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

N'akwukwo ndu Ellen White nke mejuputara mpiakota isii, nke nwa nwa ya nwoke Arthur L. White dere, o dekoru nkwuputa John Loughborough nyere n'oge nzuko General Conference nke afọ 1893.

“Loughborough, mgbe o na-enye okwu n'ogbakọ nke General Conference afọ itoolu ka e mesiri, kwuru, si: “Ahula m Sister White n'ohu ihe di ka ugboro iri ise. Oge mbu bu ihe di ka afọ iri anọ gara aga.... Ohu ikpeazu o huru n'ihu oha bu n'afọ 1884, n'ogige nzuko di na Portland, Oregon.” Ellen White Biography, mpiakota nke 3, 256.

Ọ ka ga-enwe nrọ na ọhụu mgbe 1884 gasiri, ma ọhụu ndi ahụ nke mere n'ihu ọha kwusiri kpomkwem afọ iri anọ mgbe ha malitere, ma mmalite na njedebe nke ọhụu ndi a na-ahụ n'ihu ọha mere n'obodo ndi a kporo Portland. Obodo mbu ahụ di n'akuku ọwụwa anyanwu nke United States, ebe obodo ikpeazu ahụ di n'akuku odida anyanwu. Ufodu puru icho iru uka na eziokwu a aputaghị ihe o bula kari ndaba nke mmadu, ndi ozo kwa puru iru uka na e mezuru ebumnuche ọhụu ndi a na-ahụ n'ihu ọha, ya mere Onyenwe anyi kwusiri ha mgbe afọ iri anọ gachara.

Ezigbo ihe kpatara ya bu n'ih i na nnupisi na nnagide megide onyinye amuma e nyere otu Millerite no na-arjwanye elu.

“Mgbe m biarutere Oakland, ibu nke echiche banyere onodu ihe di na Battle Creek kporo m ala, ma m onwe m adighi ike, enwekwaghị m ike inyere unu aka. Amaara m na ekike nke ekweghi-ekwe no na-arụ oru. Ndi legbara anya n'iwu doru anya nke Okwu Chineke nokwa na-eleghara ihe-amà ndi ahụ anya nke na-akpoku ha ka ha gee Okwu ahụ ntị. Mgbe m gara ileta Healdsburg n'oge oyi gara aga, ekpere juru m ukwu, obi erughikwa m ala n'ih i nchegbu na mwute. Ma n'otu oge ka m no n'ekpere, Onyenwe anyi wepuru ochichiri ahụ, nnukwu ihè wee juputa n'ime ulo ahụ. Otu mmuo ozi nke Chineke no n'akuku m, o dikwa m ka m no na Battle Creek. Anọ m n'ogbako ndumodu unu; anuru m okwu e kwuru, ahukwara m ma nukwaa ihe ndi, o buru na Chineke choro, m choro ka e nwee ike ihichapu ha ruo mgbe ebighi ebi n'ebe ncheta m di. E meruru mkpuru obi m ahụ nke ukwu nke na amaghị m ihe m ga-eme ma o bu ihe m ga-ekwu. E nwere ihe ufodu m na-apughị ikwuputa. A gwara m ka m ghara ime ka onye o bula mara banyere nke a, n'ih i na e nwere otutu ihe ka ga-aputa ihè.”

“A gwara m ka m chikota ihè ahụ e nyere m ma hapu ka uzari ya nwuo puta n'ihu ndi nke Chineke. Anowo m na-eme nke a n'ime isiokwu ndi e biputara n'akwukwo akuko. Foro nke nta ka m na-ebili elekere ato kwa ututu ruo otutu onwa ma chikota ihe di iche iche e dere mgbe e nyesiri m ama abuo ikpeazu ahụ na Battle Creek. Edeputara m ihe ndi a ma zipukwara ha unu ngwa ngwa; ma elefuru m ilekota onwe m nke oma, n'ih i ya, nsonaazu ya bu na m dara n'okpuru ibu ahụ; ederede m niile erubeghi ka ha ruo unu na General Conference.”

“Ozokwa, mgbe m no n'ekpere, Onyenwe anyi kpugheere Onwe Ya. Anọ m ozo na Battle Creek. Anọ m n'otutu ulo, nurukwa okwu unu gburugburu tebul unu. Enweghi m nnwere onwe ugbu a ikowaputa ihe ndi ahụ n'ozuzu ha. Enwere m olileanya na a gaghị akpo m mgbe o bula ka m kporo ha aha. Enwekwara m otutu nrọ ndi kasi di iriba ama.

“Onye olu ka unu ga-ekweta di ka olu Chineke? Olee ike ka Onyenwe anyi chekwara iji dozie njehie unu ma gosi unu uzọ unu dika o di n'eziookwu? Olee ike o ga-eji ruo oru n'ime nzuko? O buru na unuaju ikwere ruo mgbe e wepuru onyinyo obula nke enweghi-nsopuru na ohere obula nke obi abuo, unu agaghị ekwere mgbe obula. Obi abuo nke na-achọ ihe omuma zuru oke agaghị emekwara okwukwe. Okwukwe na-adabere n'ih e akaebe, o bughi n'ngosiputa doru anya. Onyenwe anyi choro ka anyi rubere olu oru diiri anyi isi, mgbe olu ndi ozo gbara anyi gburugburu na-agba anyi ume ka anyi soro uzọ megidere ya. O na-achọ nlebara anya siri ike n'aka anyi ka anyi wee mata olu nke si n'aka Chineke na-ekwu. Anyi ga-eguzogide ma merie ochicho nke anu ahụ, ma rubere olu ako na uche isi n'enweghi itughari okwu ma o bu nkwekorita, ka mkpali ya ghara ikwusi, ka uche na mmuo mkpali wee ghara ichikwa. Okwu nke Onyenwe anyi na-abiakwute anyi niile ndi na-emegidebeghi Mmuo Ya site n'ichikota obi

ka ha ghara inu ma rubekwa isi. A na-anu olu a n'ido aka na nti, n'ndumodu, na n'ita uta. O bu ozi nke ihè nke Onyenwe anyi nye ndi Ya. O buru na anyi echere oku ndi ka ukwu ma o bu ohere ndi ka mma, a puru inapu ihè ahụ, ka a hapukwa anyi n'ochichiri." Testimonies, volume 5, 68.

Nwannaanyi White kowara na o buru na e gosiputa nnupuisi na-aga n'ihu megide ozi ya dika onye amuma nwanyi, "a puru iwepu ihè ahụ, ma" Adventizim Laodisia "a ga-ahapu ya n'ochichiri." N'afọ 1915, e wepuru ihè ahụ. Chineke nwere ma ka nwere ike zuru ezu ikpolite onye amuma nwoke ma o bu onye amuma nwanyi mgbe o bula O horo ime otu ahụ. O kpolitere Elisha ka o soro Elijah, ma e nweghi onye amuma di ndu e kpolitere mgbe afọ 1915 gasiri, n'ihu na Onyenwe anyi "ewepwo ihè ahụ."

Mgbe a biara n'ihe gbasara nro na ohuu nke Sister White, e nwere oge ato. Oge mbu nke afọ iri ano, bu mgbe ohuu na-aputa n'ihu oha, maka ebunuche ndi metutara itoputa onyinye ahụ n'ime uche ndi no n'ebe ahụ mgbe ohuu ndi ahụ na-aputa. Mgbe ahụ, site n'afọ 1884 ruo n'onwu ya n'afọ 1915, e nyere ohuu na nro ndi ka bu maka iwulite ndi nke Chineke elu, ma e nyere ha n'ime nzuzo. Oge nke ato malitere n'afọ 1915, ma wetara ihe ama na Adventizim nke Laodisia no n'ochichiri nke ndapu n'ezi okwukwe.

Izrel ogee na-akowa Izrel nke oge a, ma n'oge nnupuisi zuru ezu nke Eli na umu ya abuo, Hophni na Phinehas, nochiri anya ya, e nweghi "ohuhu doru anya." Ihe kpatara ya bu nnukwu nnupuisi ha na nnupuisi ha megide Chineke. Chineke anaghi agbanwe.

"A ga-enye ulo Ilaị ido aka na nti ozo. Chineke apughi igwa nnukwu onye nchuaa na umu ya okwu; mmehie ha, dika igwe ojii di aro, egbochiela onuno nke Mmuo Nso Ya. Ma n'etiti ajo omume, nwata ahụ bu Samuel nogidere buru onye kwekoro n'eluigwe, ozi ikpe omuma e zigara ulo Ilaị wee buru ozi e nyere Samuel di ka onye amuma nke Onye Kachasi Elu."

"Okwu nke Onyenwe anyi di oké onu ahia n'ubochi ndi ahụ; ohuu e mehere emepe adighi. O wee ruo n'oge ahụ, mgbe Ilaị dinara n'ebe ya, anya ya wee malite igwu ike, nke mere na o pughi ihu uzo; ma tupu oriona Chineke anyuo n'ulo nso nke Onyenwe anyi, ebe igbe Chineke di, mgbe Samuel dinara ala ihi ura; na Onyenwe anyi kporo Samuel.' N'iche na olu ahụ bu nke Ilaị, nwata ahụ mere ngwa gaa n'akuku ihe ndina onye nchuaa ahụ, si, 'Lee m; n'ihu na i kporo m.' Aziza ya bu, 'Akpoghi m gi, nwa m; dina ala ozo.' Ugboro ato ka akporo Samuel, ugboro atokwa ka o zara n'otu aka ahụ. Mgbe ahụ Ilaị kwenyesiri ike na okpukpo ahụ di omimi bu olu Chineke. Onyenwe anyi agafewo ohu Ya a hoputara, nwoke nwere isi awo, ka ya na nwata kparita uka. Nke a n'onwe ya bu iba mba di ilu, ma kwesikwara ekwesi, nye Ilaị na ulo ya." Patriarchs and Prophets, 581.

N'ime ndapu n'ezi okwukwe nke ulo Ilaị, enweghi ohuu putara ihè, n'ihu na Okwu nke Onyenwe anyi bu "ihe di oké onu ahia" n'ubochi ndi ahụ. Okwu Hibru a sughariri di ka "ihe di oké onu ahia" putara "ihe a na-ahughi anya ugboro ugboro" ma o bu "ihe na-adi uko." Site n'afọ 1844 ruo 1884, e nwere "ohuu putara ihè," e nyere Adventizim Laodisia. E bu uzo guzobe nke a n'akuko ihe mere eme nke ngaghari Millerite nke Filadelfia, ma n'afọ 1856 o malitere igosi na ngaghari Filadelfia ahụ agafewo banye n'ngaghari Laodisia, ma ohuu ndi ahụ putara ihè gara n'ihu, n'ihu na Chineke

na-enwe ndidi ogologo ma juputakwa n'ebere.

Mgbe ahụ n'afọ 1863, nnupụisi megide eziokwu ndị bụ ntọala bidoro, ma “ọhụhụ ndị mepere emepe” ahụ gara n'ihu ruo n'afọ 1884. Mgbe ahụ mgbanwe mere. N'isi nke asatọ nke Ezikiel, e gosiri arụ anọ ndị ahụ dị ka ndị na-arịwanye elu n'ọdịdị ha. Afọ 1884 na-anọchi anya nso ngwụcha nke ọgbọ mbụ na mmalite nke ọgbọ nke abụọ. Akụkọ ihe mere eme nke Advent na-edekọ na n'afọ 1881, ma mgbe ahụkwa ọzọ n'afọ 1882, uto abụọ dị mkpa n'nnupụisi mere.

N'afọ 1881, Onyeisi Nzuko Ukpụhọde Izugbe (George Butler), dere ma biputa usoro edemede n'ime Review and Herald, nke o ji kwuo na akụkụ ụfọdụ nke Akwụkwọ Nsọ sitere n'ike mmụọ nsọ karịa akụkụ ndị ọzọ, ma ruo na njedebe nke edemede ya, o n'ezie kpọrọ aha ụfọdụ akụkụ nke Akwụkwọ Nsọ ndị na-esiteghị n'ike mmụọ nsọ. Mgbe nke ahụ gasiri, n'afọ 1882, Uriah Smith, otu onye ndu n'orụ mbiputa, ma n'oge ahụ kwa onye ndu n'orụ agumakwukwọ, malitere izi na mgbe e gosiri Sister White amụma banyere ihe ga-eme n'ọdinihu ma ọ bụ akụkọ dị nsọ nke oge gara aga, okwu ya sitere n'ike mmụọ nsọ, ma o kwuru na mgbe ọ kpọrọ aha mmejọ onwe onye nke ndị otu nzuko, nke ahụ bụ naanị echiche mmadụ nke ya.

N'afọ 1881, Setan, site n'aka onye isi ụka, butere agha mepere emepe megide ikike nke Bible King James; ma n'afọ sochirinụ, onye ndu orụ agumakwukwọ na mbiputa butere agha yiri nke ahụ megide ikike nke Mmụọ nke Amụma. Site n'afọ 1884, akaebe ahụ bụ na n'ubochi ndị ahụ e nweghị ọhụhụ mepere emepe. Site n'afọ 1863 ruo 1881, nnupụisi ahụ arigoro elu ruo n'ókè na ọ gụnyere Bible na Mmụọ nke Amụma, ma ọ bughizi naanị nnọchite nke iju ntọala ndị ahụ.

Nrụ arụ anọ ahụ a na-anọchi anya ha n'isi nke asatọ nke Ezekiel ka ndị okenye ndị ahụ meworo, ndị ahụ na-anọchi anya idu ndú Jerusalem, nke malitere dika otu ụka iwu kwadoro, ya bụ Adventizim Laodisia, n'afọ 1863. N'oge ahụ ka e biputara otu edemede na Review and Herald, nke ụfọdụ ndị odeakụkọ akụkọ ihe mere eme na-enye James White dị ka onye dere ya, ọ bụ ezie na ihe ndekọ gbasara edemede ahụ n'ezikwu na-egosi karịa na Uriah Smith bụ onye dere ya n'ezikwu. Ka o sina dị, a mezuru nkọcha megide iwughachi Jeriko n'uzọ doro anya site n'aka James White, ma Uriah Smith bụ onye kere chaatị adigboroja nke 1863. Ruo n'afọ 1881, onye isi oche General Conference nọ na-etinye edemede na Review and Herald nke na-arụ ụka megide ikike zuru oke nke Bible, ma n'afọ na-eso ya Uriah Smith malitere ọgụ megide ikike nke Mmụọ nke Amụma.

Ndị ikom oge ochie ahụ ndị e kwesiri ibụ ndị nche nọ na-ebute ụzọ n'ime mwakpo putara ihè nke bidoro site n'iwakpo eziokwu ndị ntọala, ndị e gosiputara n'ọhụ Miller ma kowaa ha n'elu tebụl abụọ Habakuk. Site n'ebe ahụ, ha malitere iwakpo ndị àmà abụọ nke Bible na Mmụọ nke Amụma. N'otu oge ahụkwa (mbido afọ 1880s), onye ndu orụ ahụike, John H. Kellogg, malitere iwebata mgbaasi ime mmụọ nke pantheism n'etiti nduzi nke ụka. N'afọ 1881, e liri James White, Nwannaanyi White nọkwa n'etiti nnupụisi na-arị elu nke nduzi usoro agumakwukwọ, ahụike, na ndoro ndoro ọchichi nke ụka ahụ.

Ozi nke bjarutere n'afọ 1856, nke bụ ihè a mubara banyere “oge asaa ahụ,” nakwa ozi ahụ nye Laodicea, a juru ya, Onye-nwe anyi wee bu n'obi ikwughachi otu ozi ahụ kpomkwem n'ulo Nzuko Ukpuru Nso Izugbe di na Minneapolis n'afọ 1888, site n'ozi nke ndi Okenye Jones na Waggoner wetara. Ozi ha abughi ozi ohuru, ma mgbe Nwanyi White gwara ndi ahụ juru ozi ha okwu, o mere

ka amata na ndi nnupuisi ahụ kweere na iguzogide ha megide ozi Jones na Waggoner nọchiri anya orụ diiri ha nke igbachitere akara-ala ochie ahụ, nke bukwa ntọala ochie ahụ. Nnupuisi ha kpughere na ka o na-erule 1888, ha aghotaghizi ihe ntọala ahụ bu, ya bu, na eziokwu ndi ntọala ahụ nọchiri anya ezi omume nke Kraist. N'ihe gbasara akara-ala ndi ahụ na iwu William Miller, o kwuru:

“Anyi kwesi imara n'onwe anyi ihe bu Kraistnasti, ihe bu eziokwu, ihe bu okwukwe ahụ anyi natara, ihe bu iwu nile nke Bible—iwu ndi e nyere anyi site n'aka ochichi kachasi elu. E nwere otutu ndi kweere na-enweghi ihe kpatara ya nke ha ga-adabere okwukwe ha n'elu, na-enweghikwa ihe akaebe zuru ezu banyere eziokwu nke okwu ahụ. O buru na e wetara echiche nke kwekoru n'echiche ndi ha buru uzọ nwee, ha na-adi njikere ozugbo inakwere ya. Ha anaghi esite n'ihe kpatara ihe ruo n'ihe na-esite na ya puta ekpe ikpe, okwukwe ha enweghi ntọala ezi-okwu o bula, ma n'oge onwunwa ha ga-achoputa na ha ewulitela n'elu aja.”

“Onye zuru ike n'imeju onwe ya afọ n'omuma ya ugbo a na-ezughị oke banyere Akwukwo Nso, na-eche na nke a ezuru maka nzoputa ya, na-ezu ike n'ime aghugho na-egbu egbu. E nwere otutu ndi e nweghi nke oma kwadebere ha n'arumuka sitere n'Akwukwo Nso, ka ha wee nwee ike imata njehie, ma maa ikpe megide odinala na nkwenkwe ugha niile e tinyere n'aka di ka eziokwu. Setan etinyewo echiche nke ya n'ofufe Chineke, ka o wee mebie idi mfe nke ozioma Kraist. Otutu ndi na-azoro na ha kwere eziokwu nke oge a, amaghi ihe mejuputara okwukwe ahụ e nyere ndi nsọ otu ugboro—Kraist n'ime unu, olileanya nke ebube. Ha na-eche na ha na-agbachitere ihe akara ochie ndi ahụ, ma ha bu ndi nwayoo n'oku ime mmuo, ndi na-enweghikwa mmasi. Ha amaghi ihe o putara ikpa n'ime ahumahu ha ma inweta ezi ike nke ihunanya na okwukwe. Ha abughi ndi na-amu Baibul nke oma na nke siri ike, kama ha bu ndi umengwu na ndi na-adighi elebara ya anya. Mgbe odiche n'echiche bilitere banyere amaokwu di n'Akwukwo Nso, ndi a na-amubeghi ya n'uzo nwere ebumnuche ma ghara ibu ndi kwusie ike n'ihe ha kwenyere, na-adapu n'eziookwu. Anyi kwesiri ime ka o diri mmadu niile n'obi mkpa o di iju ajuju nke oma ma nyochaa eziokwu Chineke nke oma, ka ha wee mara na ha maara ihe bu eziokwu. Ufodu na-azoro na ha nwere nnukwu omuma, ma na-enwe afọ ojuju n'onodu ha, ebe ha enweghizi inu oku n'obi maka oru ahụ, enweghikwa ihunanya siri ike kariya maka Chineke na maka mkpuruobi ndi Kraist nwuru n'ihi ha, kariya ka o ga-adi ma a si na ha amatabeghi Chineke. Ha anaghi agu Baibul [iji] were were isi na uba ya nye mkpuruobi nke ha. Ha anaghi enwe mmetuta na o bu olu Chineke na-agwa ha okwu. Ma o buru na anyi ga-aghota uzọ nzoputa, o buru na anyi ga-ahu uzari nke Anyanwu ezi omume, anyi aghaghi imu Akwukwo Nso n'uzo nwere ebumnuche, n'ihi na nkwa na amuma nke Baibul na-awusa uzari doro anya nke ebube n'elu atumatu mgbaputa nke Chineke, bu eziokwu ndi ukwu a na-aghochaghị nke oma.” The 1888 Materials, 403.

E si n'akaebe a sitere n'igba-ama ya n'oge nke 1888, ma o na-akowa na ndi nnupuisi na-ewu ntọala n'elu aja, o bu ezie na ha amaghi ya. O na-ekwu, “Otutu buru ibu n'ime ndi na-azoro na ha kwenyere eziokwu nke ugbo a, amaghi ihe mejuputara okwukwe ahụ e nyefere ndi nsọ otu mgbe—Kraist n'ime unu, olileanya nke ebube. Ha na-eche na ha na-agbachitere ihe iriba ama ochie ndi ahụ, ma ha na-ekpo oku oyi ma burukwa ndi enweghi mmasi.” O na-akowa ha dika ndi ka no n'onodu Laodisia, n'ihi na ha bu “ndi na-ekpo oku oyi.” Ma o na-akowakwa “okwukwe ahụ e nyefere ndi nsọ otu mgbe—Kraist n'ime unu, olileanya nke ebube.” Kraist bu Nkume nke Oge

Niile, ma dika Nkume nke Oge Niile, O na-anochi anya ọla di oke onu nke nro Miller.

“Ido aka na nti ahụ abiala: A gaghị ekwe ka ihe o bula bata nke ga-akpaghasi ntọala nke okwukwe ahụ nke anyị na-ewuli elu n’elu ya kemgbe ozi ahụ bịa n’afọ 1842, 1843, na 1844. Anọ m n’ime ozi a, ma kemgbe ahụ ka m na-eguzo n’ihu ụwa, na-adị eziokwu nye ihè ahụ Chineke enyewo anyị. Anyị anaghị atụ ime ka ụkwụ anyị si n’elu ikpo okwu ahụ e debere ha wepụ, ebe, ụbọchị kwa ụbọchị, anyị ji ekpere oku n’obi na-achọ Onyenwe anyị, na-achọ ihè. Ụnu chere na m pụrụ iju ihè ahụ Chineke enyewo m? O ga-adị ka Oke Nkume nke Ebighi Ebi. O nọwo na-edu m kemgbe e nyere ya.” Review and Herald, Eprel 14, 1903.

O na-akowaputa eziokwu di mkpa banyere ndi nnupuisi ahụ, ndi bu ndi ikom ochie Ezikiel, mgbe o kwuru, “Ha anaghị esi n’ihe kpatara ya na-atughari uche ruo n’ihe si na ya puta.” Ndi ajo omume enweghi ike, ma o bu na ha achoghi, isi n’ihe kpatara ya na-atughari uche ruo n’ihe si na ya puta. Ihe si na nzuko nke General Conference nke afọ 1888 puta juputara nke ukwu na nnupuisi nke na Nwannanyi White kpebiri ipu, ma onye ndu ya nke mmuo ozi nyere ya iwu na o ghaghị inogide ma deko akuko ihe mere eme yiri ya nke nnupuisi Kora, Datan na Abiram. Nnupuisi nke ndi ikom ochie ahụ bu ihe si na ya puta, ma ihe kpatara ya bu iju ozi Laodisia nke bịa ya na ihè e mbara amuba nke “oge asaa” na 1856, ma mesia too ruo n’igu isi megide ntọala di iche iche na 1863, nke mechara duru gaa n’iwakpo, nke mbu, Akwukwo Nso, ma mesia, Mmuo nke Amuma, tinyere iwebata ime mmuo nke Kellogg.

N’ezikwu, ndi odeakuko ihe mere eme nke ndi ikom oge ochie n’akuko ihe mere eme ekpuchila eziokwu ndi metutara nnupuisi ahụ site n’ikwakoba ha ihe mkpofu, odinala, omenala, na efere akuko ifo; n’ihi na ndi na-ekere okè n’udi nnupuisi ahụ na-agbali mgbe niile izochi ihe akaebe.

Ahuhu ga-adiri ndi ahụ na-achosi ike izochi izu ha n’ime omimi puo n’ihu Onyenwe anyi, ndi oru ha nokwa n’ochichiri, ha na-asị, Onye na-ahụ anyi? onyekwa maara anyi? Aizaya 25:19.

Ndi ikom Aizaya na-agwa okwu n’amaokwu a bu ndi ahụ o kporo “ndi ikom na-akwa emo, ndi na-achi ndi a no na Jerusalem,” ma ha bukwa otu ndi ikom ochie ahụ ndi kwesiri ibu ndi nche nke ndi mmadu n’isi nke asato nke akwukwo Ezikiel. N’akaebe Ezikiel, n’oge ihe aru nke abuo ahụ, nke na-egosi ogbo nke abuo nke Adventizim, ha na-aza ajuju ndi ndi ikom Aizaya na-akwa emo juru, “n’ihi na ha na-asị, Jehova adighi ahụ anyi; Jehova ahapwo ụwa” (Ezikiel 8:12).

E kwuputawo “Ahuhu” megide ndi ahụ na-emeghari akuko ihe mere eme, ndi na-anwa ikpuchi eziokwu nke nnupuisi ahụ nke dugara na, ma meekwa n’afọ 1888.

Anyi ga-aga n’ihu n’omumu a n’isiokwu na-esonu.

“Aga m agwa unu okwu gbasara nzuko ndi ahụ e mere na Minneapolis. N’otu oge, ekpebiri m ihapu nzuko ahụ n’ihi na ahuru m ma nwee mmetuta nke mmuo mmegide siri ike nke juru ebe ahụ. Enweghi m ike, obuna otu ntabi anya, ikweta mmuo ahụ nke ji ike nchikwa na-arụ oru n’ahụ Nwanna Morrison na Nwanna Nicola. Enweghi m ike, obuna otu ntabi anya, inwe obi abuo banyere udi mmuo unu sitere na ya. N’ezie, o bughị Mmuo nke Chineke, ma ka unu ghara iga n’ihu n’oghom a, ana m edegara unu ugbu a.”

“N’abalị sochirinụ mgbe m kpebiri na agaghị m anọkwu na Minneapolis, n’ụlọnrọ ma ọ bụ n’ohụu nke abalị—apughị m ikwu n’eziokwu nke ọ bụ nke—otu onye toro ogologo, nke ọdịdị ya juputara n’ike na ikike, wetara m ozi ma mee ka m mata na ọ bụ uche Chineke ka m guzosie ike n’orụ m nke orụ, nakwa na Chineke n’onwe Ya ga-abụ onye enyemaka m ma kwado m ikwu okwu ndị Ọ ga-enye m. O kwuru, ‘Maka orụ a ka Onyenweanyị kpolitere gị elu. Ogwe aka Ya ebighị ebi dị n’okpuru gị. Site n’ogbakọ a ka a ga-eme mkpebi maka ndu ma ọ bụ maka onwu; ọ bughị na onye ọbụla kwesiri ila n’iyi, kama mpako nke mmụọ na ntụkwasị obi n’onwe onye ga-emechi ụzọ ka a ghara ikwe ka Jizọs na ike nke Mmụọ Nsọ Ya banye. A ga-enye ha ohere ozo ka aghughọ ghara iduhie ha, ka ha chegharia, kwuputa mmehie ha, bịa n’ebe Kraịst nọ, ma buru ndị a gbanwere ka O wee gwọọ ha.’”

“O kwuru, ‘Soro m.’ Esorom onye ndu m, o wee duru m gaa n’ulo dị iche iche ebe ụmụna biri, o wee si, ‘Gee ntị n’okwu ndị a na-ekwu n’ebe a, n’ihi na e dere ha n’akwukwo ndeko, okwu ndị a ga-enwekwa ike ikpe omuma megide ndi niile na-ekere okè n’orụ a n’uzo na-abughị nke mmụọ amamihe sitere n’elugwe, kama nke mmụọ nke na-esiteghị n’elugwe bịa, kama nke sitere n’okpuru.’”

“Anuru m okwu e kwuru nke kwesiri ime ka onye ọ bụla n’ime ndi kwuru ha mee ihere. A na-ebufe okwu ikwa emo site n’aka otu gaa n’aka ozo, na-akwa ụmụna ha A. T. Jones, E. J. Waggoner, na Willie C. White, na m onwe m emo. E kwuru okwu n’efu banyere onodu m na oru m site n’aka ndi kwesiri idi na-aru oru nke iweda mkpuru obi ha n’ihu Chineke na idozi obi nke ha n’usoro. O yiri ka e nwere udi ndota n’itu uche ogologo oge n’ihe ojoo a chere n’echiche na n’okwu e si n’echiche kpoputa banyere ụmụna ha na oru ha, nke na-enweghi ntala ọ bụla n’eziokwu, nakwa n’inwe obi abuo, na ikwu okwu, na ide ihe ilu na-aku n’obi di ka nsonaazu nke ntule obi abuo, ajuju, na ekweghi ekwe.”

“Onye ndu m siri, ‘E deoro nke a n’akwukwo dika ihe megide Jisọs Kraịst. Mmụọ a apughị idi n’otu nkweko na Mmụọ Kraịst, nke eziokwu. Mmụọ nke imegide emewo ka ha nubiha mmanya okè, ha amaghikwa, karia onye anuruma, mmụọ nke na-achikwa okwu ha ma ọ bụ omume ha. Mmehie a bu n’uzo puru iche ihe na-akpasu Chineke iwe. Mmụọ a adighikwa enwe oyiyo obula nke Mmụọ eziokwu na ezi omume karia mmụọ ahụ nke kpaliri ndi Juu ime nkwekorita iji nwee obi abuo, iji katoo, na igho ndi nledo n’ebe Kraịst nọ, Onye mgbaputa nke uwa.’”

“A gwara m site n’aka onye ndu m na e nwere onye ama nye okwu ndi ahụ na-enweghi Kraịst, okwu ogbaghara ahụ, ndi gosiputara mmụọ kpaliri okwu ahụ. Mgbe ha banyere n’ime ulo ha, ndi mmụọ ozi ojoo soro ha bata, n’ihi na ha mechiri Mụọ nke Kraịst uzo, ha ajukwa ige nti n’olu Ya. E nweghi iweda mkpuru obi ala n’ihu Chineke. A naghị anu olu ekpere ugboro ugboro, ma nkatọ na nkwaputa a gbatipuru agbatị, na echiche efu na ikọ nko, na anyafu na ekworo, na iche ihe ojoo n’obi na ebubo ugha, juru ebe niile. A si na e meghere anya ha, ha gaara ahụ ihe gaara eme ka ujo jide ha, ya bu, mmuba obi utọ nke ndi mmụọ ozi ojoo. Ha gaara ahukwa Onye Nche nke nuru okwu ọ bula ma dekoọ okwu ndi a n’akwukwo nke elugwe.”

“A gwaziri m mgbe ahụ na n’oge a, ọ gaghị aba uru ime mkpebi ọ bula banyere onodu di iche iche n’ihe ndi metutara ozizi, banyere ihe bu eziokwu, ma ọ bụ itu anya mmụọ ọ bula nke nyocha ziri ezi na nke na-enweghi ele mmadu anya n’ihu, n’ihi na e guzobewo njiko iji ghara

ikwe ka e nwee mgbanwe o bula n'echiche banyere isiokwu o bula ma o bu onodu o bula ha natara, karja otu ndi Juu mere. Onye Ndu m gwara m otutu ihe nke enweghi m nnwere onwe ide. Ahuru m onwe m ka m noduru n'elu akwa n'ime mmuo iru uju na nsogbu, nakwa n'ime mmuo mkpebi siri ike iguzo n'odu oru m ruo na njedebe nke nzuko ahụ, ma mesia chere nduzi nke Mmuo nke Chineke nke ga-agwa m otu m ga-esi aga na uzọ m ga-agbaso.” The 1888 Materials, 277, 278.